

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการคบเพื่อนต่างเพศ ของนิสิตนักศึกษา

Factors Influencing Students' Attitude Toward Having Opposite Sex Friends

อินทิรา จำนงค์คำ^{1,2} และ สุภาพ ฉัตรภรณ์³

Intira jumnongkum^{1,2} and Suparp Chatraphorn³

ABSTRACT

This study of public university students in the Bangkok Metropolis was designed to examine: (1) family nurturing, knowledge on sex education, and self esteem; and (2) the influential factors on the attitude toward having opposite sex friends. A multi-stage sampling technique was used to draw a sample of 432 students from six universities. Descriptive statistics, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression were employed for data analysis. The sample was characterized generally by approximately equal proportions of male and female students, with an average age of 19.89 years. The majority of students resided in dormitories.

The findings showed three types of family nurturing used to bring up the students: democratic, authoritarian, and laissez-faire nurturing. Most of the students had a moderate level of knowledge on sex education. Their self esteem was at a high level, and attitude toward having opposite sex friends was at the highest level. The results of correlation analysis showed that attitude toward having opposite sex friends was moderately correlated with knowledge on sex education, self esteem and family nurturing, and was statistically significant at the .001 level. Moreover, the stepwise multiple regression analysis revealed that the influential factors on attitude toward having opposite sex friends of public university students were: authoritarian family nurturing, laissez-faire family nurturing, knowledge on sex education regarding hygiene and sociological aspects, and self esteem regarding acceptance from teacher and acceptance from father and mother or parent.

Keywords: opposite sex friends

¹ คณะกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

Home Economics Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand.

² โรงเรียนวัดปลูกศรพิทยา สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10250

Plooksa School Ladkrabang, Bangkok 10900, Thailand.

³ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร 10900

Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ความรู้เรื่องเพศศึกษา และความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง และ (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ ของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 432 คน จาก 6 มหาวิทยาลัย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย-หญิง มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน มีอายุเฉลี่ย 19.89 ปี นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หอพัก

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษาได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 รูปแบบใกล้เคียงกัน มีความรู้เรื่องเพศศึกษาถูกต้องในระดับปานกลางมีความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองในระดับมาก และทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนิสิต อยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ ผลการศึกษา พบว่า ทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ มีความสัมพันธ์กับ ความรู้เรื่องเพศศึกษา ความรู้สึกลึกซึ้งในตัวเอง และการอบรมเลี้ยงดู ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบอิตาเลียนไทย การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจตามความรู้เรื่องเพศศึกษา ด้านลักษณะทางสุขวิทยา และด้านลักษณะทางสังคมวิทยา และความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง ด้านการยอมรับจากอาจารย์ และ ด้านการยอมรับจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง มีอิทธิพลในการทำนายทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ

คำสำคัญ: การคบเพื่อนต่างเพศ

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยได้รับวัฒนธรรมตะวันตกมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากขึ้น ทำให้วิถีชีวิตความ

เป็นอยู่และแบบแผนการดำรงชีวิตภายในครอบครัวเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย หลักทางจิตวิทยาที่ว่า เด็กทุกคนเกิดมาไม่มีใครดีหรือเลวตามลำพังตัวเองได้นั้น การที่เด็กจะเป็นคนดีหรือเลว เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ การอบรมเลี้ยงดูทำให้เกิดการเรียนรู้บทบาทของผู้หญิงและผู้ชายมาจากผู้ใหญ่ซึ่งได้รับการหล่อหลอมในเรื่องของความแตกต่างทางเพศต่างๆ จึงถูกสอนให้มีบทบาท และงานซึ่งตรงกับเพศของตน (อุมาภรณ์, 2538) แต่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นที่เป็นปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากปัญหาการเสียระเบียบของครอบครัว จากการศึกษาของโสภณ และคณะ (2531: 209) พบว่าค่านิยมของครอบครัวไทยในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องรักนวลสงวนตัวน้อยลง เมื่อครอบครัวยอมรับค่านิยมที่ผิดมาปฏิบัติและปลูกฝังแก่ลูกหลาน ย่อมส่งผลให้ความสัมพันธ์ของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เป็นปัญหาสังคมมากยิ่งขึ้น และจากการศึกษาของอุมาภรณ์ (2538: 108) พบว่า มีประเด็นใหญ่ๆ 3 ประเด็นที่มีผลกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น คือ ความสำคัญของครอบครัว ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่วัยรุ่นสนใจ และค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น โดยที่ความสำคัญของครอบครัว เน้นไปที่การปฏิบัติตัวของพ่อแม่รวมถึงตัววัยรุ่นเอง

สภาพสังคมในปัจจุบัน เด็กวัยรุ่นมักใช้ชีวิตอยู่ในสถาบันการศึกษา บางคนที่ต้องไปเรียนไกลบ้านหรือต้องทำงานคล้ายกับผู้ใหญ่ ทำให้วัยรุ่นใกล้ชิดและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ร่วมกับกลุ่มเพื่อน ทำให้สภาพสังคมของเด็กวัยรุ่นจับกลุ่มกันได้นาน แน่นแฟ้นและผูกพันกับเพื่อนในกลุ่มมากขึ้น แต่กลุ่มของเด็กวัยรุ่นไม่มีเฉพาะเพศเดียวกันเท่านั้น ยังมีเพื่อนต่างเพศรวมอยู่ด้วย เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน เด็กวัยรุ่นรู้สึกเข้าใจกันสามารถร่วมทุกข์ร่วมสุขกันได้ สามารถปรึกษากันได้โดยไม่มีข้อกีดขวางใจ รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับเพศซึ่งโดยปกติแล้วผู้ที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่นได้ดีที่สุด นอกจากครูบาอาจารย์แล้วควรเป็นพ่อแม่

ผู้ปกครอง โดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ก็ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการสร้างทัศนคติที่ดีต่อเพศตรงข้าม สร้างโอกาสให้เด็กวัยรุ่นได้เรียนรู้ลักษณะนิสัยใจคอของเพศตรงข้าม และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงตามพัฒนาการของอายุรวมทั้งการเรียนรู้ความคิดของผู้ชายและผู้หญิงที่แตกต่างกัน ซึ่งมีรายงานการศึกษาพบว่านักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีความรู้เรื่องเพศอยู่ในระดับปานกลาง (ณัฐฤดี, 2541)

ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นที่พ่อแม่ผู้ปกครอง รวมถึงครูอาจารย์ควรพิจารณาหาวิธีการสอนหรือชี้แนะให้เด็กวัยรุ่นได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศยังมีวัยรุ่นอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่ทราบขอบเขตในการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามในทางที่เหมาะสม ไม่รู้จักการป้องกันตนเองจากปัญหาที่เกิดจากการคบเพื่อนต่างเพศ สิ่งเหล่านี้ เป็นที่มาของปัญหาสังคมหลายๆ อย่าง ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม ซึ่งวัยรุ่นควรได้รับการเรียนรู้ที่จะปรับความคิดที่แตกต่างกันเข้าหากัน สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกันให้ราบรื่นและปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามได้อย่างเหมาะสม (สุชาติ และ สุวรรณี, 2531: 167-169)

การที่วัยรุ่นต่างเพศต่างวัยมาจากต่างครอบครัวต่างสังคม ต่างจังหวัดและต่างเศรษฐกิจ จำเป็นต้องมีทักษะและวิธีการอยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุขตลอดจนมีวิธีการดึงดูดความสนใจจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม วัยรุ่นที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าของตนเองนั้น ทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีผลต่อความรู้สึกหรือพฤติกรรมของตนเองทำให้มีความภาคภูมิใจในตนเองเพราะรับรู้คุณค่าของตนเองตามความเป็นจริงจึงสามารถแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งการมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศ มีทัศนคติที่ดีกับเพื่อนต่างเพศซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมทางเพศที่สอดคล้องกับสังคมไทย ความสนใจเพศตรงข้ามเป็นสิ่งที่ธรรมชาติกำหนดมาเพื่อนำไปสู่การใช้ชีวิตคู่ การคบเพื่อนต่างเพศ การนัดหมาย

การปฏิเสธหรือต่อรองเป็นทักษะทางสังคมเพื่อการแสดงอย่างเหมาะสม ไม่เก็บกด และถ้าปฏิเสธไม่เป็นความเดือดร้อนก็จะบังเกิดขึ้นกับชีวิต

จากสาเหตุที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังก้าวสู่การเป็นผู้ใหญ่ว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดู ความรู้เรื่องเพศศึกษาและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) หรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่อาจเกิดขึ้นกับเยาวชน ซึ่งกำลังสำคัญในอนาคตให้กับประเทศชาติต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ประชากรเป็นนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จาก 6 มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน สุ่มคณะในแต่ละมหาวิทยาลัย ละ 3 คณะ สุ่มนิสิตนักศึกษาแต่ละคณะ คณะละ 24 คน แต่ละมหาวิทยาลัยมีนิสิตนักศึกษาจำนวน 72 คน รวมจำนวน 432 คน ซึ่งถือว่าเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากร ตามตาราง Determining Sample Size From a Given Population ของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน สุภาพ, 2548) ซึ่งกำหนดไว้อย่างน้อย 384 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้ทดสอบความเชื่อมั่นและ ศึกษาความยาก-ง่าย ของเครื่องมือวัดความรู้แล้ว ประกอบด้วย แบบสอบถาม

1. การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว พัฒนาจากงานวิจัยของ สุดาพร (2544) ลักษณะการอบรม

เลี้ยงดู 3 แบบ คือ แบบอิตาเลียน (Authoritarian) แบบตามใจท่าน (Laissez-Faire) และแบบเสรีประชาธิปไตย (Democratic) ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าความเชื่อมั่น .85

2. ความรู้เรื่องเพศศึกษา พัฒนาจากงานวิจัยของ ณัฐฤดี (2541) เป็นความรู้เรื่องเพศศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านชีววิทยา สุขวิทยา จิตวิทยา และสังคมวิทยา มีค่าความเชื่อมั่น .87

3. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองพัฒนาจากงานวิจัยของ เมธิณี (2546) มีค่าความเชื่อมั่น .75

4. ทักษะคิดในการคบเพื่อนต่างเพศ มีค่าความเชื่อมั่น .79

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้พรรณนาสถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พิจารณาแปรผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้เกณฑ์ของ Borg (ผ่องพรรณ และ สุภาพ, 2553)

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

นิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย และหญิงมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน นิสิตนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุ 21 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 39.8 และร้อยละ 33.6 ตามลำดับ อายุต่ำสุด 17 ปี สูงสุดอายุ 23 ปี อายุเฉลี่ย 19.89 ปี ซึ่งใกล้เคียงกับอายุฐานนิยม (Mode = 20) บิดานิสิตนักศึกษา เกือบครึ่ง (48.1%) และมารดานิสิตนักศึกษาประมาณสองในห้า (40.5%) มีอาชีพรับราชการ สถานภาพสมรสของบิดามารดาสามในสี่ (75.0%) อยู่ร่วมกัน นิสิตนักศึกษาเกินครึ่ง (54.6%) พักอาศัยอยู่หอพัก

การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว

ผลการวิเคราะห์พบว่า นิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร มีการ

อบรมเลี้ยงดูแบบเสรีประชาธิปไตยโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.40 จาก 5 คะแนน รองลงมาการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจท่านโดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.15 และการอบรมเลี้ยงดูแบบอิตาเลียน มีน้อยที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.08 รายละเอียดการอบรมเลี้ยงดูในแต่ละแบบมีรายละเอียดดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบอิตาเลียน นิสิตนักศึกษามีบิดามารดาที่ติดตามผลการเรียนเสมอ และนิสิตนักศึกษาต้องการให้บิดามารดา ตัดสินใจให้ในบางเรื่องมาก ($\bar{X} = 3.72$ และ 3.61 ตามลำดับ) ในขณะที่เดียวกันบิดามารดาให้อิสระในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศน้อย ($\bar{X} = 2.52$)

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจท่าน บิดามารดาของนิสิตนักศึกษาเปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมได้ตามที่ชอบ และนิสิตนักศึกษารู้สึกสบายใจหากได้รับอิสระในการวางแผนในการเรียนด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.19$ และ 4.13 ตามลำดับ) ในขณะเดียวกันจะรู้สึกอึดอัด หากบิดามารดาเป็นผู้วางแผนการเรียนให้ ($\bar{X} = 2.42$)

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบเสรีประชาธิปไตยเมื่อนิสิตนักศึกษาทำความเข้าใจ บิดามารดาเปิดโอกาสให้อธิบาย ชี้แจงเหตุผลก่อนการลงโทษ ได้รับคำแนะนำหรือคำปรึกษาที่มีเหตุผล ได้รับการส่งเสริมให้ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ หากมีผลการเรียนลดต่ำลง จะได้กำลังใจ ให้ใช้ความพยายามในการเรียนมากขึ้น บิดามารดายอมรับฟังความคิดเห็นแม้จะขัดแย้งกันก็ตาม และหากมีปัญหาเกิดขึ้นในครอบครัว จะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ไม่ใช้อารมณ์ในการตัดสินปัญหาต่างๆ ($\bar{X} = 4.11, 3.84, 3.74, 3.69, 3.60, 3.56$ และ 3.48 ตามลำดับ) นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจทุกเรื่องจะได้รับอิทธิพลมาจากครอบครัว และสมาชิกในครอบครัวส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.59$ และ 2.10 ตามลำดับ)

ความรู้เรื่องเพศศึกษา

ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยรวมนิสิตนักศึกษา

มีความรู้ถูกต้องในระดับปานกลาง จาก 20 ข้อ คะแนนสูงสุด 17 คะแนนต่ำสุด 4 คะแนน ผลคะแนนเฉลี่ย 11.15 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐฤดี (2541: 64) จุฬารัตน์ (2539: 113) จุฬามาสา (2531: 93) ที่พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ในแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านชีววิทยา คำตอบที่นิสิตนักศึกษาเกินครึ่งตอบถูกมี 3 ข้อ คือ

ผู้หญิงสามารถตั้งครรภ์ได้ทันทีที่เริ่มมีประจำเดือน การตั้งครรภ์จะเกิดขึ้นได้ไม่จำเป็นต้องมีเพศสัมพันธ์หลายครั้ง การคุมกำเนิดคือการป้องกันไม่ให้อสุจิของชายผสมกับไข่ของหญิง (77.7, 69.7 และ 66.7% ตามลำดับ) สอดคล้องกับ ณัฐฤดี (2541: 64) พบว่านักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ครั้งเดียวอาจตั้งครรภ์ได้ การตั้งครรภ์เกิดจากการผสมระหว่างไข่ของเพศหญิง และอสุจิของเพศชาย

ส่วนความรู้ด้านชีววิทยาที่นิสิตนักศึกษาตอบผิดมากถึงร้อยละ 86.34 คือ สัญลักษณ์ของไข่สุกคือการมีประจำเดือน ส่วนที่ตอบผิดเกินครึ่ง คือ เด็กชายมีพัฒนาการทางเพศที่เข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเด็กหญิง (ที่ถูกคือช้ากว่า) และพฤติกรรมทางเพศคือการมีเพศสัมพันธ์กับคนต่างเพศ (66.11 และ 56.3% ตามลำดับ) ซึ่งจะเห็นได้ว่านิสิตนักศึกษาตอบผิดมาก สถาบันการศึกษาหรือครอบครัวจึงควรมีการให้ความรู้เพิ่มเติม

2. ด้านสุขวิทยา นิสิตนักศึกษาเกินครึ่งตอบผิดทั้ง 3 ข้อ คือ

การกระตุ้นอวัยวะเพศของตนเอง (Masturbation) จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ การใช้ถุงยางอนามัยจะช่วยป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ได้ 100% และการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศ (56.7, 62.7 และ 63.9% ตามลำดับ)

ในขณะที่ผลการศึกษาของสุทธิรา (2533: 61) พบว่า วัยรุ่นชายและหญิงส่วนใหญ่ มีพฤติกรรม

ผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศโดยการออกกำลังกาย และการทำงานอดิเรก สถาบันการศึกษาหรือครอบครัวจึงควรมีการให้ความรู้เพิ่มเติม

3. ด้านจิตวิทยา นิสิตนักศึกษาเกินครึ่งตอบถูกทุกข้อ คือ

วัยรุ่นมีความอยากรู้อยากเห็นโดยเฉพาะสิ่งที่ได้รับการปกปิดซ่อนเร้น ความรู้ต้องการทางเพศเป็นธรรมชาติของบุคคลที่สามารถควบคุมได้ วัยรุ่นทั้งชายและหญิงเมื่อมีความรักแรกๆจะเป็นแบบเพื่อฝันลมๆ แล้งๆ และความสัมพันธ์ของวัยรุ่นต่างเพศจะเกิดจากความต้องใจกัน (83.8, 69, 63.9 และ 56.7% ตามลำดับ)

ในความรู้ทั้งสี่ด้านด้านจิตวิทยาเป็นด้านที่นิสิตนักศึกษาตอบทุกข้อถูก ซึ่งตรงข้ามกับด้านสุขวิทยา ซึ่งตอบผิดทุกข้อ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจกับด้านสุขวิทยา

4. ด้านสังคมวิทยา ข้อคำถามที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ตอบถูก คือ

การเรียนวิชาเพศศึกษาทำให้เข้าใจถึงพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจแต่ละช่วงวัย ส่วนข้อคำถามที่นิสิตนักศึกษาเกินครึ่งตอบถูก คือ เมื่อเข้าสู่ในช่วงวัยรุ่น เด็กจะมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศมากขึ้น สถาบันครอบครัวเป็นแหล่งที่ให้ความรู้เรื่องเพศได้ดีที่สุด สังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น (91.9, 74.6, 64.6 และ 58.2% ตามลำดับ) ทั้งนี้ บิดามารดาควรเป็นบุคคลแรกหรือเป็นแหล่งแรกในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็กเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กไปรับข้อมูลผิดๆ มาจากแหล่งอื่น เช่น หนังสือโป๊ จากเพื่อน

วัยรุ่นควรได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่ดีในเรื่องเพศให้ติดตัวและกลายเป็นสิ่งที่ซึมซับรับมาเป็นส่วนหนึ่งของความนึกคิดและนิสัยที่ฝังงอเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้สังคม สามารถเป็นคู่สมรสที่ดีและทำบทบาทหน้าที่บิดามารดาที่ดีต่อไปได้ (นงลักษณ์ และคณะ, 2529: 83-84) เมื่อมีปัญหาในเรื่องเพศในขั้นต้น วัยรุ่นหญิงมีการปรึกษา

บิดามารดา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นหญิงมีความใกล้ชิดและให้ความไว้วางใจบิดามารดามากกว่าเพศชาย ซึ่งจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และมักปรึกษาเพื่อน (สุพธิรา, 2533: 61)

อีกสองประเด็นเป็นคำตอบที่นิสิตนักศึกษาเกินครึ่งตอบผิด เรื่องเพศศึกษาเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ และสถาบันการศึกษา เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติในเรื่องเพศของวัยรุ่นมากที่สุด (54.6 และ 74.1% ตามลำดับ) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเรียนเพศศึกษาและสถาบันควรเพิ่มการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝัง ส่งเสริมทัศนคติในเรื่องเพศให้กับนิสิตนักศึกษา

ฉันทฤดี (2541: 64) พบว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาในสถาบันการศึกษามีความจำเป็นนักศึกษาควรมีความรู้ในเรื่อง “พฤติกรรมทางเพศ” ว่าเป็นการแสดงออกของความสัมพันธ์ระหว่างเพศจนถึงทัศนคติ ค่านิยม ความรู้สึกทางเพศ และยังเห็นว่า การสอนเรื่องเพศศึกษาในสถาบันการศึกษามีความจำเป็นเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศ สามารถปรับตัวตามขั้นตอนชีวิตได้ และเพื่อลดปัญหาครอบครัว ปัญหาสังคมจากสาเหตุความไม่เข้าใจในเรื่องเพศ

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

ผลการวิเคราะห์พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.69 จาก 5 คะแนน โดยลำดับแรก คือ ด้านการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน รองลงมาด้านการยอมรับตนเอง และด้านการยอมรับจากอาจารย์ และด้านการยอมรับจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.91, 3.73, 3.73$ และ 3.38 ตามลำดับ)

1. ด้านการยอมรับตนเองพบว่านิสิตนักศึกษามีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง 4 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

นิสิตนักศึกษามีความสุขภูมิใจในสิ่งที่ทำเสมอ รู้สึกดีใจที่ได้รับงานที่ท้าทายความสามารถและยอมรับความผิดพลาดที่เกิดจากการกระทำของตนเองได้ และมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองปานกลาง คือ มีความยากลำบากในการตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง

2. ด้านการยอมรับจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พบว่ามีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง 3 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

ได้รับความไว้วางใจจากบิดามารดา/ผู้ปกครอง นิสิต นักศึกษาและบิดามารดา/ผู้ปกครอง อยู่ด้วยกันอย่างสนุกสนานและบิดามารดา/ผู้ปกครองเข้าใจนิสิตนักศึกษา

ส่วนข้อที่ มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองปานกลาง คือ นิสิตนักศึกษามักรู้สึกว่า บิดามารดา/ผู้ปกครอง วนวายกับชีวิตนิสิตนักศึกษา ในขณะที่ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ คือบิดามารดา/ผู้ปกครอง ตั้งความหวังในตัวนิสิตนักศึกษามากเกินไป

3. ด้านการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน พบว่ามีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง คือ

มีความสุขเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน เพื่อนๆมีความเชื่อมั่นในความสามารถของนิสิต เป็นคนที่มีความคิดดีๆ เสมอในห้องเรียน และมักได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนกลุ่มหรือหัวหน้ากลุ่มเวลาทำกิจกรรม

4. ด้านการยอมรับจากอาจารย์ พบว่ามีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง ดังนี้

ได้รับคำชมจากอาจารย์ อาจารย์พูดให้กำลังใจ อาจารย์ท้าทายด้วยความคุ้นเคยและเป็นกันเอง อาจารย์มอบหมายให้ทำงานที่สำคัญ และอาจารย์มักจะเห็นด้วยในการแสดงความคิดเห็น

ทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ

ผลการวิเคราะห์พบว่า นิสิตนักศึกษามีทัศนคติที่ดีมากต่อการคบเพื่อนต่างเพศโดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.08 จาก 5 คะแนน รายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

นิสิตนักศึกษามีทัศนคติดีมากต่อการคบเพื่อน

ต่างเพศในประเด็น ผู้ใหญ่ควรให้ออกาสวัยรุ่นคบเพื่อนต่างเพศในขอบเขตที่เหมาะสม และมีทัศนคติที่ดี ดังนี้ การคบเพื่อนต่างเพศทำให้รู้จักการปรับตัวมากขึ้น การไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองทำให้ต้องระมัดระวังตัวมากขึ้น การมีเพื่อนต่างเพศทำให้ได้เรียนรู้นิสัยใจคอของเพศตรงข้าม การคบเพื่อนต่างเพศทำให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับเพศตรงข้าม การคบหาสมาคมของหญิงชายควรคำนึงถึงชื่อเสียงเกียรติยศ

จากการศึกษา ของณัฐฤติ (2541: 64) พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมที่ถูกต้องในเรื่องการคบเพื่อน โดยให้เกียรติเพื่อนต่างเพศ และมีการนัดพบนัดเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ เพื่อศึกษานิสัยใจคอ ในทำนองเดียวกันการศึกษาทัศนะและพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นของปิยนันท์ (2533: 66) พบว่า วัยรุ่นมีทัศนคติในระดับปานกลางต่อการคบเพื่อนต่างเพศด้านการคบหาสมาคมในฐานะเพื่อน มีทัศนคติในทางบวกต่อการคบเพื่อนต่างเพศด้านการมีนัด และด้านการปฏิบัติตนเมื่อสนิทสนมขึ้นเป็นคู่รัก คือ ยึดถือบรรทัดฐานเดิมของวัฒนธรรมและประเพณี ในขณะที่จิราพร (2535: 141) ที่ศึกษาทัศนะและพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นชายมีความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศไปในลักษณะทางลบ ซึ่งแสดงความต้องการมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า นิสิตนักศึกษาได้สะท้อนทัศนคติที่น่าสนใจดังนี้

การคบเพื่อนต่างเพศไม่ทำให้ฝ่ายหญิงเสียเปรียบ การคบเพื่อนต่างเพศฉฉูสาวเป็นเรื่องที่ไม่เสียหาย สอดคล้องกับการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการปล่อยตัวทางเพศก่อน สมรส ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชายและหญิงจำนวนเท่ากัน พบว่า กรณีที่ชอบกันหรือรักกัน ไม่เห็นด้วยต่อการปล่อยตัวทางเพศในลักษณะการมีเพศสัมพันธ์ (สุราทิพย์, 2536)

การศึกษาศัสนะ และพฤติกรรมการคบเพื่อน

ต่างเพศพบว่า วัยรุ่นชายต้องการมีประสบการณ์ก่อนแต่งงาน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สร้างความเสียหายให้กับเพศหญิงขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม (จิราพร, 2533: 141) จากการศึกษาของรัตนจิตต์ (2536: 186) ศึกษาทัศนคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการวางแผนครอบครัว และการคุมกำเนิด พบว่า นักเรียนชายเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน เนื่องมาจากค่านิยมจารีตประเพณีของสังคมไทยที่ให้ความเสรีแก่เพศชายที่จะทำอะไรก็ได้ ในขณะที่เพศหญิงต้องรักษากุลสงวนตัว ไม่ชิงสุกก่อนห่าม เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด นักเรียนหญิงจึงไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

จะเห็นได้ว่าการคบเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่นเป็นตามขั้นพัฒนาการอย่างหนึ่งของวัยรุ่น คือ การคบเพื่อนต่างเพศ เป็นการเรียนรู้ที่วัยรุ่นมีโอกาสมพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ กิตติกร (2529: 370-372) กล่าวว่าโดยทั่วไปแล้ววัยรุ่นต้องการมีเพื่อนด้วยเหตุผลหลักคั่นหลายอย่าง สาเหตุหนึ่งที่สำคัญคือ ประสบการณ์ในความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นมีโอกาสมากกว่าที่จะเรียนรู้การสร้างสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศว่าเป็นที่ยอมรับกันหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้เช่นนี้ช่วยในการปรับปรุงตัวเองให้รู้จักการเข้าสังคม และได้รับประสบการณ์แก่ใจตนเองให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีโอกาสได้พัฒนาทักษะทางสังคมของวัยรุ่นเกี่ยวกับความสามารถและเทคนิคการสนทนา การแสดงมารยาทที่ดีงามในการเข้ากลุ่ม และความสามารถในการยืดหยุ่น ประนีประนอม เช่น ทักษะในกิจกรรมกลุ่มต่างๆ การเล่น การพูดคุย การแต่งตัว การวางตัว เป็นต้น การเรียนรู้อุปนิสัยใจคอ รวมทั้งการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพศตรงกันข้าม อันนำไปสู่การปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องในอนาคต

จะเห็นได้ว่าแม้สภาพสังคมในปัจจุบันจะมีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ววัยรุ่นยังมีทัศนคติที่ดีในการมี

เพื่อนต่างเพศทำให้ได้เรียนรู้นิสัยใจคอของเพศตรงข้าม การคบเพื่อนทำให้รู้จักปรับตัวและมองถึง การคบหาสมาคมของหญิงชายควรคำนึงถึงชื่อเสียงเกียรติยศ

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศกับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ความรู้เรื่องเพศศึกษา และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

ทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ความรู้เรื่องเพศศึกษา และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.36, .47$, และ $.40$ ตามลำดับ)

จากการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศ ต่างต้องการอิสระเสรีในการคบเพื่อนต่างเพศ การแสดงออกเพื่อทำความรู้จัก การนัดเที่ยวกันตามลำพัง และต้องการให้อยู่ในสายตาและการรับรู้ของผู้ปกครอง (จิราพร, 2535)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาอิทธิพล ที่มีต่อทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ (ตัวแปรเกณฑ์) พบว่า ในบรรดาตัวแปรต้น หรือตัวแปรทำนายทั้ง 11 ตัวแปร มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการทำนายทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F = 49.407$) มี 8 ตัวแปร โดยความรู้เรื่องเพศศึกษา ด้านสังคมวิทยา เป็นดัชนีที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศได้มากที่สุด หรือกล่าวได้ว่ามีอิทธิพลสูงสุด กล่าวคือสามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศได้ร้อยละ 22.1 ($R^2 = .221$) ดัชนีอื่นที่ช่วยอธิบายเพิ่มขึ้นได้ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านการยอมรับจากเพื่อน ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านการยอมรับจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจท่าน ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

ด้านการยอมรับจากอาจารย์ ความรู้เรื่องเพศศึกษา: ด้านสุขวิทยา และความรู้เรื่องเพศศึกษา: ด้านจิตวิทยา พบว่า เมื่อดัชนีทั้งแปดนี้ร่วมกันอธิบายทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศจะสามารถอธิบายความแปรปรวนได้รวมร้อยละ 48.3 ($R^2 = .483$) ทั้งนี้ตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย สามารถอธิบายความแปรปรวนได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.4 ($R^2_{\text{Change}} = .114$) ในขณะที่ตัวแปรอื่นอีก 6 ตัวแปร ร่วมกันทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8 ($R^2_{\text{Change}} = .064 + .030 + .015 + .017 + .014 + .008$) (ตารางที่ 2)

1. ความรู้เรื่องเพศศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ: ด้านสังคมวิทยา ด้านสุขวิทยา และด้านจิตวิทยา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ($b = 2.317$, $b = 1.735$ และ $b = 1.168$ ตามลำดับ) กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่มีความรู้เรื่องเพศศึกษา ด้านสังคมวิทยา ด้านสุขวิทยา และด้านจิตวิทยาสูง จะมีทัศนคติที่ดีในการคบเพื่อนต่างเพศด้วย จากการศึกษาของสุทธิรา (2533: 66) พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า การเรียนรู้เรื่องเพศทำให้เด็กปรับตัวกับเพศตรงข้ามได้ดีขึ้นและเพศเป็นเรื่องที่พูดกันได้ทั่วไปและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้คนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. การอบรมเลี้ยงดู 2 แบบ คือ แบบอัตตาธิปไตย และแบบตามใจท่าน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ($b = -.386$ และ $b = -.591$ ตามลำดับ) กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตยและแบบตามใจท่านสูงจะมีทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศในทางไม่ดี

ในขณะที่การศึกษาทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนมัธยมปลาย พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย นักเรียนจะมีทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ยังยึดบรรทัดฐานเดิมทางวัฒนธรรมและประเพณีอยู่มาก ส่วนนักเรียนที่ได้การอบรมเลี้ยงดูแบบเสรีประชาธิปไตย จะมีทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่าง

เพศที่ยังยึดบรรทัดฐานเดิมทางวัฒนธรรม และประเพณี
อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ตามใจท่าน เด็กเกิดความรู้สึกว่า ตนเองถูกเกลียดชัง
ขาดความรัก ไม่มีคนสนใจ เด็กจึงพยายามเรียกร้อง
ความสนใจด้วยวิธีแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว จะสร้าง
ลักษณะนิสัยและทัศนคติต่อต้านกับบุคคลอื่น (ปีนนท์,
2535: 68-82)

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยใช้ทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ เป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปร	R^2	R^2_{Change}	b	Bata	t	p
1. ความรู้เรื่องเพศศึกษา: ทางสังคมวิทยา	.221	.221	2.317	.225	5.450	.000
2. การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย	.335	.114	-.386	-.188	-4.268	.000
3. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง: ด้านการยอมรับจากเพื่อน	.399	.064	.516	.126	2.375	.018
4. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง: ด้านการ ยอมรับจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	.429	.030	1.140	.212	5.375	.000
5. การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจท่าน	.444	.015	-.591	-.199	-4.617	.000
6. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง: ด้านการยอมรับจากอาจารย์	.461	.017	.669	.182	3.485	.001
7. ความรู้เรื่องเพศศึกษา: ทางสุขวิทยา	.475	.014	1.735	.131	3.282	.001
8. ความรู้เรื่องเพศศึกษา: ทางจิตวิทยา	.483	.008	1.168	.099	2.610	.009
ค่าคงที่			113.594			
F			49.407			
p			.000			

Standard error = 9.804

Adjusted R^2 = .473

p < .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเพศศึกษาควรมีจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมนอกหลักสูตร ที่ให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษา ดังนี้

1.1 ความรู้ด้านชีววิทยาในเรื่อง พัฒนาการทางเพศ พฤติกรรมทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์

1.2 ความรู้ด้านสุขวิทยา ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ การป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ และอันตรายที่ควรระวังการกระตุ้นอวัยวะเพศ อันตรายต่อสุขภาพทางเพศ การใช้ถุงยางอนามัย ป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ และวิธีที่เหมาะสมในการผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศ

1.3 ความรู้ด้านสังคมวิทยา เพื่อให้มีความรู้

ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษา และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการคบเพื่อนต่าง

2. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง สถาบันการศึกษาควรมีการจัดกลุ่มกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการปรับตัวในการทำงาน การเข้าสังคมกับเพื่อนต่างเพศเพื่อพัฒนาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองทั้งนี้สถาบันครอบครัวก็มีส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างหรือสนับสนุนให้วัยรุ่นมีพัฒนาการที่ดีต่อไป

2.1 ด้านการยอมรับตนเอง เกี่ยวกับการตัดสินใจด้วยตนเอง

2.2 ด้านการยอมรับจากบิดามารดาและผู้ปกครอง เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อความคาดหวังของบิดามารดา

3. ทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ สถานศึกษาและผู้ปกครองนิสิตนักศึกษาควรร่วมมือกันในการสร้างทัศนคติ มารยาททางสังคมแก่นิสิตนักศึกษา

กับการคบเพื่อนต่างเพศ และการให้เกียรติเพื่อนต่างเพศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น กลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นวัยที่กำลังปรับตัวเข้ากับสังคม

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ด้านสังคมวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมสื่อต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติการคบเพื่อนต่างเพศ เพื่อให้ทราบข้อมูลที่จะอธิบายถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติการคบเพื่อนต่างเพศได้กว้างขึ้น

3. ควรมีวิธีการวิจัยเพิ่มขึ้นโดยศึกษาในทางลึก โดยการสัมภาษณ์เพิ่มเติมเป็นกรณีศึกษาเพื่อขยายความข้อมูลที่ได้อาจการสำรวจด้วยแบบสอบถาม

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กิตติกร มีทรัพย์. 2529. *วัยรุ่นกับกลุ่มเพื่อน*. ในเอกสารการสอนชุดวิชา พัฒนาการวัยรุ่นและการอบรมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: นานการพิมพ์.

จิราพร คงดี. 2533. *ผลกระทบของการที่มารดาทำงานนอกบ้านต่อบุตร: กรณีศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535. *ทัศนคติและพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศ ของวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑามาศ นุชนารถ. 2531. *การมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

จุฬารัตน์ หัวหาญ. 2539. *พฤติกรรมทางเพศและปัจจัย*

ที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ณัฐฤดี สันทิพย์สมบูรณ์. 2541. *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ วันทนี วาสิตสิน รัชฎาเมธาวิกุล และ แสง บุญเฉลิมวิภาส. 2529. *เพศศึกษา ประชากรกับการวางแผนครอบครัว*. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.

ปิยนันท์ ทรัพย์มั่นคงทวิ. 2533. *การศึกษาทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และ สุภาพ นัฏราภรณ์. 2553. *การออกแบบการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เมธิณี ก้อนแก้ว. 2546. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิงในจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัตนจิตต์ สุดแสงยม. 2536. *เจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการวางแผนครอบครัวและการคุมกำเนิด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุชาติ โสมประยูร และ สุวรรณี โสมประยูร. 2531. *เพศศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุดาพร ศรีทองพิมพ์. 2544. *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวอัตโนมัติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคหกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุทธิรา ปรีชารัตน์. 2533. พฤติกรรมอนามัยทางเพศของวัยรุ่นที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรชาติพงษ์ แสงวัฒนกุล. 2536. ทศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการปล่อยตัวทางเพศก่อนสมรส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภาพ นิตราภรณ์. 2548. "Table for Determining Sample Size From a Given Population". เอกสารประกอบการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางคหกรรมศาสตร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา) อ้างถึง R. V. Krejcie and D. W. Morgan. 1970. *Education and Psychological Measurement*, 30(1970): 607–610.
- โสภา ชูพิกุลชัย ชูชาติ พูลศิริ พรรณี ศรียุทธศักดิ์ จุฑารัตน์ เชื้ออำนวย จารุวรรณ ธรรมวิทย์ และสมเดช มุ่งเมือง. 2531. การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับจริยธรรม ค่านิยม และประเพณีวัฒนธรรมของครอบครัวไทยที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร: ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์. 2538. ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เสี่ยงของวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: เอกสารทางวิชาการหมายเลข 198. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.